

بررسی خصوصیات مولکولی و تیپ بندی کمپلکس کاست کروموزومی ژن SCCmec در سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین جدا شده از نمونه‌های بالینی بیمارستان شهید بهشتی کاشان طی سال ۱۳۸۸

الهام زینلی^۱، رضوان منیری^{۲*}، محمود صفاری^۳، سید غلامعباس موسوی^۴

خلاصه

سابقه و هدف: استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین (Methicillin-Resistant *Staphylococcus aureus*; MRSA) مهمترین عامل ایجاد عفونت بیمارستانی است. هدف از این مطالعه تعیین خصوصیات مولکولی ایزوله‌های استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از نمونه‌های بالینی و شناسایی ژن mec و هم‌چنین تیپ بندی SCCmec در بیماران بیمارستان شهید بهشتی کاشان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی روی ۱۵۰ نمونه استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از نمونه‌های بالینی بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال ۱۳۸۸ انجام پذیرفت. سویه‌ها با تست‌های بیوشیمیایی نظیر رنگ آمیزی گرم، کاتالاز، کواگولاز، تست DNase و تخمیر قند مانیتول تایید گردید. ژنوتیپ SCCmec با روش multiplex PCR تعیین شد و نتایج با استفاده از آزمون مجذور کای و آزمون دقیق فیشر تحلیل گردید.

نتایج: ۸۷ مورد از ۱۵۰ سویه (۵۸ درصد) استافیلوکوکوس اورئوس حامل ژن mecA بود. ۳۴ سویه از ۸۷ سویه مقاوم به متی‌سیلین (۳۹/۱ درصد) از بیمارستان و ۵۳ سویه (۶۰/۹ درصد) از جامعه بود. ۳ سویه از ۸۷ نمونه (۳/۴ درصد) دارای ژن SCCmec type I، ۱۲ سویه (۱۳/۸ درصد) SCCmec type II، ۸ سویه (۹/۲ درصد) SCCmec type IVb، ۴ سویه (۴/۶ درصد) SCCmec type IVd و ۳ سویه (۳/۴ درصد) SCCmec type V بودند.

نتیجه گیری: بیش از نیمی از سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس دارای ژن mecA بوده و افزون بر ۶۰ درصد آن‌ها از جامعه (CA-MRSA) جدا شده بودند. هم‌چنین، SCCmec type II فراوان‌ترین ژنوتیپ جدا شده از نمونه‌ها بود.

واژگان کلیدی: استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین MRSA، تایپینگ باکتریایی، تایپینگ مولکولی

فصلنامه علمی - پژوهشی فیض، دوره چهاردهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۹، صفحات ۴۴۶-۴۳۹

مقدمه

گوناگونی از قبیل لینزولید، داپتومایسین، تتراسایکلین، فلوتوروکینولون‌ها در درمان عفونت‌های ناشی از استافیلوکوکوس اورئوس به‌کار می‌روند اما به دلیل توانایی بالای باکتری در خنثی سازی آن‌ها، این عوامل ضد میکروبی خیلی زود در برابر باکتری بی اثر می‌شوند [۳]. مکانیزم مقاومت در برابر متی‌سیلین به خوبی در سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) مورد مطالعه قرار گرفته است [۳]. MRSA به‌عنوان یک عامل مهم در ایجاد عفونت‌های مرتبط با جامعه (Community Associated-MRSA) مطرح می‌باشد [۴]. Health Care Associated-MRSA به عفونت‌هایی که ۴۸ ساعت بعد از پذیرش بیمار در بیمارستان کسب شوند اطلاق می‌شود. CA-MRSA، عفونت ناشی از MRSA بوده که ارگانیزم ظرف ۴۸ ساعت اولیه پذیرش در بیمارستان از بیماران جدا شده باشد [۵]. عفونت‌های CA-MRSA بر حسب تماس قبلی بیمار با MRSA در دو گروه همراه با فاکتورهای خطر و بدون فاکتورهای خطر می‌باشد. فاکتورهای خطر شامل مصرف آنتی-بیوتیک در طول ۳ ماه گذشته، سابقه بستری شدن در بیمارستان ظرف یک سال گذشته، اقامت در خانه سالمندان در طول سال

استافیلوکوکوس اورئوس مهم‌ترین عامل ایجاد کننده عفونت‌های بیمارستانی است [۱]. این باکتری توانایی زیادی در ایجاد تطابق با محیط‌های گوناگون را دارد [۱] و به عنوان عامل مهم عفونت بیمارستانی در جهان مطرح است [۲]. عوامل ضد باکتریایی گوناگونی از قبیل لینزولید، داپتومایسین، تتراسایکلین، فلوتوروکینولون‌ها در درمان عفونت‌های ناشی از عوامل ضد باکتریایی

^۱ دانشجوی کارشناس ارشد، گروه میکروب شناسی و ایمنولوژی، دانشکده

پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان

^۲ استاد، گروه میکروب شناسی و ایمنولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم

پزشکی کاشان

^۳ دانشیار، گروه میکروب شناسی و ایمنولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم

پزشکی کاشان

^۴ مربی، گروه بهداشت عمومی و آمار، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی

کاشان

* نشانی نویسنده مسوول:

کاشان، ۵ کیلومتر ۵ بلوار قطب رواندی، دانشگاه علوم پزشکی، گروه میکروب

شناسی و ایمنولوژی

تلفن: ۵۳۹ - ۵۵۵۰۰۲۱ - ۰۳۶۱ ۵۵۵۱۱۱۲ **دورنویس:** ۰۳۶۱ ۵۵۵۱۱۱۲

پست الکترونیک: moniri@kaums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۸۹/۴/۲۴ **تاریخ پذیرش نهایی:** ۸۹/۸/۱۲

مواد و روش ها

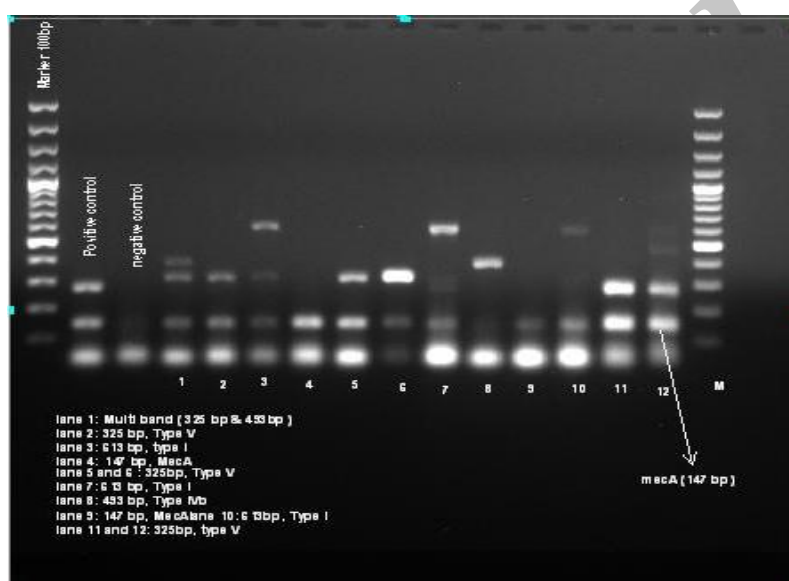
این مطالعه توصیفی بر روی ۶۰۰ نمونه مشکوک به استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از نمونه‌های بالینی گوناگون از بیمارستان شهید بهشتی کاشان در فاصله زمانی آبان ۱۳۸۸ تا بهمن ۱۳۸۸ انجام پذیرفت. نمونه‌های جمع آوری شده به آزمایشگاه میکروبی شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان منتقل شده و با استفاده از تست‌های بیوشیمیایی نظیر رنگ آمیزی گرم، کاتالاز، کوآگولاز، تخمیر مانتول، و تست DNase تعیین هویت گردید [۲۱]. ۱۵۰ سویه‌ی استافیلوکوکوس اورئوس از نمونه‌ها جدا گشت. مقاومت به متی سیلین با استفاده از دیسک اگزیسیلین یک میکروگرمی تهیه شده از شرکت Mast انگلستان و مطابق با معیار (CLSI) تعیین گردید. سویه استافیلوکوکوس اورئوس ATCC 33591 به عنوان کنترل مثبت و سویه ATCC 25923 به عنوان کنترل منفی برای ژن *mecA* استفاده شد. استخراج DNA به روش boiling انجام پذیرفت [۲۲]. DNA استخراج شده در آب مقطر دی یونیزه و در فریزر -۲۰ درجه سلسیوس ذخیره گردید. شناسایی ژن *mecA* و ساب تیپ‌های آن به روش multiplex PCR انجام پذیرفت. بدین منظور، ۵ میکرولیتر از DNA استخراج شده با ۲۰ میکرولیتر از ماستر میکس PCR مخلوط گردید. ماستر میکس شامل آنزیم Taq DNA polymerase، ۳ mM MgCl₂، ۴۰۰ میکرومول از هر کدام از dNTPs بود. در این بررسی از ۹ جفت پرایمر استفاده گردید. ژن های مورد ارزیابی، سکانس‌های پرایمر، اندازه محصولات PCR و شرایط PCR در جدول شماره ۱ ارائه شده است. برنامه multiplex PCR شامل دناتوراسیون اولیه در ۹۴ درجه سلسیوس به مدت ۱۵ دقیقه و سپس ۱۰ سیکل شامل دناتوراسیون در ۹۴ درجه به مدت ۳۰ ثانیه، انیلینگ در ۶۰ درجه سلسیوس به مدت ۹۰ ثانیه، طولیل شدن زنجیره در ۷۲ درجه به مدت ۹۰ ثانیه و سپس ۲۵ سیکل شامل دناتوراسیون در ۹۴ درجه به مدت ۴۵ ثانیه، انیلینگ در ۵۰ درجه سلسیوس به مدت ۴۵ ثانیه و مرحله طولیل شدن نهایی در ۷۲ درجه سلسیوس به مدت ۱۰ دقیقه انجام پذیرفت. الکتروفورز محصولات PCR در ژل ۱/۴ درصد اگاروز به مدت ۷۵ دقیقه در ۹۰ ولت صورت گرفت. رنگ آمیزی ژل با استفاده از اتیدیوم بروماید انجام شده و نتایج توسط دستگاه Transluminator مشاهده شد. همچنین از مارکر ۱۰۰ bp برای تایید وزن مولکولی محصولات PCR استفاده گردید. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و با به کارگیری آزمون‌های مجذور کای و دقیق فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

گذشته، ابتلا به بیماری‌های مزمن شامل بدخیمی، نارسایی مزمن کلیوی و دیابت، اعتیاد تزریقی و تماس نزدیک با فردی که احتمال کلونیزاسیون پوستی یا حلقی MRSA در وی زیاد است [۸-۶]. در بیشتر موارد بیماران مبتلا به CA-MRSA حداقل یک فاکتور خطر جهت اکتساب مقاومت به متی سیلین را دارا بوده، ولیکن در برخی از موارد بیماران مبتلا به CA-MRSA هیچ فاکتور خطر شناخته شده‌ای نداشته‌اند، این موارد در طول یک دهه اخیر رو به افزایش بوده است [۶]. درمان MRSA از اوایل سال ۱۹۵۹ با پنی-سیلین‌های نیمه سنتتیک از قبیل متی سیلین آغاز شد [۴]. یک سال بعد از به کارگیری متی سیلین مقاومت نسبت به آن افزایش یافت [۴]. در اوایل دهه ۱۹۸۰ سویه‌های MRSA به عنوان یک عامل جدی و مهم در ایجاد عفونت‌های بیمارستانی شناخته شد [۹]. انتقال سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین در ارتباط با عفونت‌های بیمارستانی به داخل جامعه نیز اجتناب ناپذیر بوده است [۱۰]. از سال ۱۹۸۷ به بعد ایزوله‌های MRSA در جامعه در حال گسترش بوده و CA-MRSA نامیده شده است [۱۱]. گسترش سویه‌های MRSA به دلیل کاهش تمایل باکتری برای اتصال به ناحیه متصل شونده (PBP-2a) به پنی‌سیلین و سایر بتالاکتام‌ها می‌باشد [۱۲]. ژن *mecA* که کد کننده پروتئین تغییر یافته PBP-2a است در طی درمان با متی سیلین غیرفعال نمی‌گردد [۱۳]. جایگاه ژن *mecA* در ناحیه ژنومیک باکتری به نام کاست کروموزومی استافیلوکوکی *SCCmec* می‌باشد [۱۴]. سویه‌های CA-MRSA در مقایسه با سویه‌های HA-MRSA به علت ایجاد توکسین لکوسیدین پانتین والتین بیماری‌زاتر بوده و قابلیت بیشتری در ایجاد بیماری‌های جدی و شدید دارند [۱۵، ۱۶]. ژن *mecA* قطعه‌ای به اندازه ۲/۱ کیلو بازا است که در ناحیه متحرک ژنومیک به نام *SCCmecA* قرار دارد. در حال حاضر هفت تیپ اصلی *SCCmec* (تیپ I تا VII) شناسایی شده است [۱۴] که دارای اندازه‌های متفاوتی بین ۲۰/۹ تا ۶۶/۹ کیلو باز می‌باشند. *SCCmec* تیپ I (۳۴/۳ کیلوباز)، IV (۲۰/۹ تا ۲۴/۳ کیلوباز)، V (۲۸ کیلوباز)، VI (۲۰/۹ کیلوباز) و VII (۳۵/۹ کیلوباز) فقط به بتالاکتام‌ها مقاومند، در صورتی که *SCCmec* تیپ II (۵۳ کیلو باز) و تیپ III (۶۶/۹ کیلو باز) مقاومت به چندین کلاس آنتی-بیوتیکی را نشان می‌دهند [۱۷-۱۴، ۲۰]. با توجه به اهمیت سویه‌های MRSA در جامعه و بیمارستان و عدم آگاهی نسبت به شیوع آن و به منظور تعیین خصوصیات مولکولی ایزوله‌های استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از نمونه‌های بالینی و شناسایی ژن *mec* و هم چنین تیپ بندی *SCCmec* در بیماران بیمارستان شهید بهشتی کاشان این مطالعه انجام پذیرفت.

نتایج

داشتند. ۱۳۶ نمونه (۹۰/۶ درصد) ادرار، ۵ نمونه (۳/۳ درصد) خون، ۳ نمونه (۲ درصد) آبسه، ۲ نمونه (۱/۳ درصد) زخم، ۱ نمونه (۰/۷ درصد) تراشه، ۱ نمونه (۰/۷ درصد) گوش، ۱ نمونه (۰/۷ درصد) CSF و ۱ نمونه (۰/۷ درصد) خلط بود. ۸۷ سویه (۵۸ درصد) دارای ژن *mecA* بودند (شکل شماره ۱). ۵۳ سویه از ۸۷ مورد (۶۰/۹ درصد) CA-MRSA بوده و ۳۴ سویه (۳۹/۱ درصد) HA-MRSA بود. در جدول شماره ۲ فراوانی سواب تیپ‌های *SCCmec* بیان شده است. شایع‌ترین سواب تیپ جدا شده تیپ II (۱۳/۸ درصد) بود. توزیع فراوانی سویه‌های مقاوم به متی‌سیلین جامعه و بیمارستانی بر حسب تیپ‌های گوناگون *SCCmec* در جدول شماره ۳ بیان شده است.

تعداد ۱۵۰ سویه‌ی استافیلوکوکوس اورئوس از نمونه‌های بالینی بیماران بیمارستان شهید بهشتی جدا گردید. میانگین سنی افراد مورد مطالعه $34/29 \pm 19/69$ سال و از حداقل ۱ تا حداکثر ۸۳ سال متغیر بود. ۷۷ سویه از نمونه‌های مردان (۵۱/۳ درصد) و ۷۳ سویه (۴۸/۷ درصد) از نمونه‌های زنان جدا شده بود. ۱۳۷ نفر از بیماران (۹۱/۳ درصد) کمتر از یک هفته در بیمارستان بستری بوده و ۱۳ نفر (۸/۷ درصد) بیشتر از یک هفته در بیمارستان بستری بودند. ۳۷ نفر از بیماران (۲۴/۷ درصد) سابقه مصرف آنتی‌بیوتیک

تصویر شماره ۱- الگوی آمپلیفیکاسیون به دست آمده از تایپینگ *SCCmec* با استفاده از multiplex PCR در سویه‌های استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی‌سیلین جدا شده از نمونه‌های بالینی بیمارستان شهید بهشتی کاشان طی سال ۱۳۸۸

بحث

جداسازی شد. در شروع دهه ۱۹۹۰ چندین سویه MRSA که حاوی تیپ ۴ بودند گسترش یافتند. در سال ۲۰۰۴ در استرالیا MRSA با تیپ ۵ مشاهده گردید. سویه MRSA تیپ ۶ فقط در پرتغال مشاهده شده و به نام سویه HDE288 نامگذاری شد. تیپ ۱۷ اولین بار در کشور تایوان مشاهده گردیده و به نام سویه TSGH-17 نامیده شد [۱۴، ۱۷، ۲۰، ۲۴، ۲۵]. در این مطالعه بیش از ۶۰ درصد سویه‌های MRSA از بیماران جامعه جدا شده بودند. در طول دهه گذشته CA-MRSA به‌طور جهانی ظهور یافته است و نه تنها فقط در جوامع انسانی بلکه در مراکز درمانی رو به ازدیاد است [۲۶، ۲۷]. اولین گزارش از CA-MRSA در سال ۱۹۹۳ از استرالیا غربی بود [۲۸].

نتایج این مطالعه نشان داد که بیش از نیمی از سویه‌های مورد مطالعه دارای ژن *mec* بودند. از مجموع ۸۷ سویه MRSA جدا شده، ۳۴ سویه (۳۹/۱ درصد) HA-MRSA و ۵۳ سویه (۶۰/۹ درصد) CA-MRSA بودند. درصد تیپ II و منشا HA-MRSA و ۱۳/۶ درصد تیپ IV و منشا CA-MRSA بودند. اولین سویه MRSA به نام NCTC10442 که در سال ۱۹۶۰ از انگلستان جداسازی شده، تیپ ۱ بود. در حال حاضر این سویه به نام کلون Archaic معروف است. در سال ۱۹۸۲ سویه MRSA (N315) از ژاپن جدا شد که حاوی تیپ ۲ بود. این کلون به نام کلون نیویورک/ژاپن نامگذاری گردید. در سال ۱۹۸۵ سویه MRSA (85/2082) که حاوی تیپ ۳ است از زلاندنو

جدول شماره ۱- ژنهای مورد ارزیابی، سکانس‌های پرایمر، اندازه محصولات PCR، شرایط PCR و منبع مورد استفاده در مطالعه حاضر

Primers	Oligonucleotide sequence (5'-3')	Amplicon Size	specificity	source
Type I-F Type I-R	5'-GCTTTAAAGAGTGTCTGTTACAGG-3' 3'-GTTCTCTCATAGTATGACGTCC-5'	۶۱۳	SCCmec I	[۲۳]
Type II-F Type II-R	5'--CGTTGAAGATGATGAAGCG-3' 3'-CGAAATCAATGGTTAATGGACC-5'	۳۹۸	SCCmec II	[۲۳]
Type III-F Type III-R	5'-CCATATTGTACGATGCG-3' 3'-CCTTATTGTCGTAACAGATCG-5'	۲۸۰	SCCmec III	[۲۳]
Type IV a -F Type IV a R	5'-GCCTTATTCGAAAGAAACCG-3' 3'-CTACTCTTCTGAAAAGCGTCG-5'	۷۷۶	SCCmec IV a	[۲۳]
Type IV b-F Type IV b-R	5'-TCTGGAATTACTTCAGCTGC-3' 3'-AAACAATATTGCTCTCCCT-5'	۴۹۳	SCCmec IV b	[۲۳]
Type IV c-F Type IV c-R	5'-ACAATATTGTATTATCGGAGAGC-3' 3'-TTGGTATGAGGTATTGCTGG-5'	۲۰۰	SCCmec IVc	[۲۳]
Type IV d-F5 Type IV d-R6	5'-CTCAAAATACGGACCCCAATACA-3' 3'-TGCTCCAGTAATTGCTAAAG-5'	۸۸۱	SCCmec IV d	[۲۳]
Type V-F Type V-R	5'-GAACATTGTTACTTAAATGAGCG-3' 3'-TGAAAGTTGTACCCTTGACACC-5'	۳۲۵	SCCmec V	[۲۳]
MecA147-F MecA147-R	5'-GTGAAGATATACCAAGTGATT-3' 3'-ATGCGCTATAGATTGAAAGGAT-5'	۱۴۷	mecA	[۲۳]

جدول شماره ۲- تیپ های گوناگون SCCmec در ۸۷ سویه استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین جدا شده از نمونه‌های بالینی بر حسب

منشا و اندازه آنها

اندازه (bp)	CA- MRSA و HA-MRSA	فراوانی (%) ۸۷ (۱۰۰)	SCCmec
۶۱۳	HA-MRSA	۳ (۳/۴)	SCCmec I
۳۹۸	HA-MRSA	۱۲ (۱۳/۸)	SCCmec II
۴۹۳	CA-MRSA	۸ (۹/۲)	SCCmec IV b
۸۸۱	CA-MRSA	۴ (۴/۶)	SCCmec I V d
۳۲۵	CA-MRSA	۳ (۳/۴)	SCCmec V
۳۲۵+۴۹۳	CA-MRSA	۴ (۴/۶)	موتلی باند SCCmec V و SCCmec IVb
۳۲۵+۸۸۱	CA-MRSA	۱ (۱/۲)	موتلی باند SCCmec V و SCCmec IVd
۸۸۱+۴۹۳	CA-MRSA	۱ (۱/۲)	موتلی باند SCCmec IVd و SCCmec IVb
	CA- MRSA و HA-MRSA	۵۱ (۵۸/۶)	غیر قابل تایپینگ

جدول شماره ۳- فراوانی ساب تایپ های SCCmec در ۸۷ سویه استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین بر حسب منشا جداسازی آنها

P	HA-MRSA (۳۴)	CA-MRSA (۵۳)	ساب تایپ
	فراوانی (%)	فراوانی (%)	
SCCmec type I			
۰/۰۵۶	۳ (۸/۸)	۰ (۰)	دارد
	۳۱ (۹۱/۲)	۵۳ (۱۰۰)	ندارد
SCCmec type II			
<۰/۰۰۱	۱۱ (۳۲/۴)	۱ (۱/۹)	دارد
	۲۳ (۶۷/۶)	۵۲ (۹۸/۱)	ندارد
SCCmec type IV b			
۰/۴۷	۲ (۵/۹)	۶ (۱۱/۳)	دارد
	۳۲ (۹۴/۱)	۴۷ (۸۸/۷)	ندارد
SCCmec type IV d			
#۱	۱ (۲/۹)	۳ (۵/۷)	دارد
	۳۳ (۹۷/۱)	۵۰ (۹۴/۳)	ندارد
SCCmec type V			
۰/۲۷	۰ (۰)	۳ (۵/۷)	دارد
	۳۴ (۱۰۰)	۵۰ (۹۴/۳)	ندارد
مولتی باند			
۰/۳۷	۳ (۸/۸)	۲ (۳/۸)	دارد
	۳۱ (۹۱/۲)	۵۱ (۹۶/۲)	ندارد

MRSA در بیمارستان‌های سراسر دنیا در فواصل سال‌های ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۹ در ژاپن ۶۷ درصد، ۴۰ درصد در آمریکای جنوبی، ۳۵ درصد در امریکای لاتین، ۳۲ درصد در آمریکا، ۲۶ درصد در اروپا و ۲۳ درصد در استرالیا گزارش شده است [۴۳، ۴۲]. این در حالی است که شیوع MRSA در کشورهای داخل اروپا متغیر بوده و دامنه‌ی آن از یک درصد در کشورهای شمالی تا ۴۵ درصد در کشورهای جنوبی متغیر است [۴۴]. شایع‌ترین ساب تیپ مشاهده شده در مطالعه ما تیپ II بود. در کشور اسلوانی از مجموع ۳۱ سویه MRSA ۱۶ سویه (۵۱/۶ درصد) SCCmec type IV، ۷ سویه (۲۲/۵ درصد) SCCmec type I، ۲ سویه (۶/۵ درصد) SCCmec type III و ۶ سویه (۱۹/۴ درصد) غیرقابل تیپ بندی بودند [۴۵]. در کشور مالزی از ۶۶ سویه MRSA تنها دو تیپ مشاهده شد. ۵۲ سویه (۷۸/۸ درصد) SCCmec type III و ۱۲ سویه (۱۸/۱۸ درصد) SCCmec type II بود [۴۵]. ساب تیپ III و IVa و IVc در مطالعه ما مشاهده نگردید. در این مطالعه از ۸۷ سویه MRSA ۵۱ مورد (۵۸/۶ درصد) غیرقابل تیپ بندی بودند.

نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که میزان ژن mec در جمعیت

این سویه‌ها از بیماران و افرادی که دارای عفونت پوستی بوده گزارش شده است، این افراد فاقد هرگونه فاکتور خطر دال بر داشتن عفونت MRSA بودند [۳۱-۲۹]. CA-MRSA مسئول افزایش شیوع MRSA در کشورهای نظیر دانمارک، نروژ و هلند بوده که به طور ذاتی فاقد عفونت HA-MRSA می‌باشند. کلون CA-MRSA قابل مشاهده در این کشورها از نوع سویه USA300 است [۳۲-۳۰]. در سال‌های اخیر به‌خصوص در آمریکا و تایوان CA-MRSA جایگزین HA-MRSA در مراکز درمانی شده است [۳۳، ۳۴، ۳۸]. در ایران در شهر تهران در مطالعه‌ای که در بیمارستان امیراعلم انجام شد، از مجموع ۴۱ سویه MRSA جدا شده، ۲۴ سویه (۵۸/۵ درصد) HA-MRSA و ۱۷ سویه (۴۱/۵ درصد) CA-MRSA بودند [۳۹]. در مطالعه‌ای دیگر که در شهر قزوین انجام شد شیوع MRSA ۰/۵ درصد گزارش شد [۴۰]. در مطالعه ما ۳۹ درصد از MRSA مربوط به HA-MRSA بود. اولین ایزوله HA-MRSA در سال ۱۹۶۱ در انگلستان دیده شد که این امر دقیقاً ۲ سال بعد از به کارگیری متی-سلین در مراکز درمانی بود [۲۹]. در سال‌های بعد سویه‌های MRSA به دیگر کشورهای اروپایی گسترش یافت و در دهه ۱۹۷۰ MRSA گسترش جهانی پیدا کرد و عامل اکثریت عفونت‌های بیمارستانی در استرالیا، ژاپن، آمریکا گردید [۴۱]. شیوع

تشکر و قدردانی

نتایج این مطالعه حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد گروه میکروبی شناسی و ایمنی شناسی می باشد. از آقای مهدی روحانی جهت کمک در انجام تست های مولکولی و از آقای محمد پور بابائی جهت همکاری در تهیه محیط های کشت صمیمانه تشکر و قدردانی می گردد.

References:

[1] Lowy FD. *Staphylococcus aureus* infections. *N Engl J Med* 1998; 339(8): 520-32.

[2] National Nosocomial Infections Surveillance System (NNISS) National Nosocomial Infections Surveillance (NNIS) System Report, data summary from January 1992 through June 2004. *Am J Infect Control* 2004; 32(2): 470-85.

[3] Lowy FD. Antimicrobial resistance: the example of *Staphylococcus aureus*. *J Clin Invest* 2003; 111(9): 1265-73.

[4] Jevons MP. 'Calbenin'-resistant *Staphylococci*. *Br Med J* 1961; 1(5219): 124-5.

[5] Pate KR, Nolan RL, Bannerman TL, Feldman S. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in the community. *Lancet* 1995; 346(8968): 132-3.

[6] Herold BC, Immergluck LC, Maranan MC, Lauderdale DS, Gaskin RE, Boyle-Vavra S, et al. methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in Community-acquired children with no identified predisposing risk. *JAMA* 1998; 279(8): 593-8.

[7] Salgado CD, Farr BM, Calfee DP. Community-acquired methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*: a meta analysis of prevalence and risk factors. *Clin Infect Dis* 2003; 36(2): 131-9.

[8] Gorak EJ, Yamada SM, Brown JD. Community-acquired methicillin resistant *Staphylococcus aureus* in hospitalized adults and children without known risk factors. *Clin Infect Dis* 1999; 29(4): 797-800.

[9] Rubins RJ, Harrington CA & Poon A. The economic impact of *Staphylococcus aureus* infection in New York City hospitals. *Emerg Infect Dis* 1999; 5(1): 9-17.

[10] Kluytmans-Vandenbergh MF, Kluytmans JA. Community-acquired methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*: current perspectives. *Clin Microbiol Infect* 2006; 12(Suppl 1): 9-15.

[11] Moreno F, Crisp C, Jorgensen JH. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* as a community organism. *Clin Infect Dis* 1995; 21(5): 1308-12.

[12] Hartman A, Tomasz B. Altered penicillin-binding proteins in methicillin-resistant strains of *Staphylococcus aureus*. *Antimicrob Ag Ch* 1981; 19(5): 726-35.

[13] De LenCastre H, De Jonge BL, Matthews PR. Molecular aspects of methicillin-resistance in *Staphylococcus aureus*. *J Antimicrob Chemoth* 1994; 33(1): 7-24.

مورد مطالعه بالا بوده و بیشتر سویه های MRSA جدا شده منشأ آن جامعه بوده است. SCCmec type II و SCCmec type IV در نمونه های مورد بررسی ما مورد توجه بوده است و از آنجایی که تایپ II منشأ بیمارستانی و تایپ IV منشأ آن جامعه بوده لزوم کنترل معیارهای کنترل عفونت بیمارستانی به منظور جلوگیری از آلودگی های متقاطع احساس می گردد.

[14] Ito T, Katayama Y & Asanda K. Structural comparison of three types of staphylococcal cassette chromosome mec integrated in the chromosome in methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *Antimicrob Agents Ch* 2001; 45(12): 1323-6.

[15] Baba T. Genomic and virulence determinants of high virulence community-acquired MRSA. *Lancet* 2002; 359(9320): 1819-27.

[16] Dufour P, Gillet Y, Bes M. Community-acquired methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* infections in France: emergence of a single clone that produces Panton-Valentine leukocidin. *Clin Infect Dis* 2002; 35(7): 819-24.

[17] Ito T, Okuma K, Ma XX, Yuzawa H, Hiramatsu K. Insights on antibiotic resistance of *Staphylococcus aureus* from its whole genome: genomic island SCC. *Drug Resist Updat* 2003; 6(1): 41-52.

[18] Leclercq R. Mechanisms of resistance to macrolides and lincosamides: nature of the resistance elements and their clinical implications. *Clin Infect Dis* 2002; 34(4): 482-92.

[19] Oliveira DC, Milheirico C, de Lencastre H. Redefining a structural variant of staphylococcal cassette chromosome mec, SCCmec type VI. *Antimicrob. Agents Chemother* 2006a; 50(10): 3457-9.

[20] Takano T, Higuchi W, Otsuka T, Baranovich T, Enany S, Saito K, et al. Novel characteristics of community-acquired methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* belonging to multilocus sequence type 59 in Taiwan. *Antimicrob Agents Chemother* 2008; 52(3): 837-45.

[21] Connie R, Mahon-Donald C. Leman. Text Book of Diagnostic Microbiology. 3th ed. Saunders, an imprint of Elsevier Inc; 2007. p 369-72.

[22] Thong KL, Junnie J, Liew FY, Yusof MY, Hanifah YA. Antibigrams and molecular subtypes of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in local teaching hospital, Malaysia. *J Microbiol Biotechnol* 2009; 19(10): 1265-70.

[23] Makgotlho PE, Kock MM, Hoosen A, Lekalakala R, Omar S, Dove M, et al. Molecular identification and genotyping of MRSA isolates. *FEMS Immunol Med Microbiol* 2009; 57(2): 104-15.

[24] Vandenesch F, Naimi T, Enright MC, Lina G, Nimmo GR, Heffernan H, et al. Community-acquired methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*

- carrying Panton-Valentine leukocidin genes: worldwide emergence. *Emerg Infect Dis* 2003; 9(8): 978–84.
- [25] van Duijkeren E, Wolfhagen MJ, Box AT, Heck ME, Wannet WJ, Fluit AC. Human-to-dog transmission of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *Emerg Infect Dis* 2004; 10(12): 2235–7.
- [26] Chambers HF. The changing epidemiology of *Staphylococcus aureus*? *Emerg Infect Dis* 2001; 7(2): 178–82.
- [27] Etienne J. Panton-Valentine leukocidin: a marker of severity for *Staphylococcus aureus* infection? *Clin Infect Dis* 2005; 41(5): 591–3.
- [28] Udo EE, Pearman JW, Grubb WB. Genetic analysis of community isolates of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in western Australia. *J Hosp Infect* 1993; 25(2): 97–108.
- [28] Salgado CD, Farr BM, Calfee DP. Community acquired methicillin resistant *Staphylococcus aureus*: a meta-analysis of prevalence and risk factors. *Clin Infect Dis* 2003; 36(2):131–9.
- [29] Larsen AR, Bocher S, Stegger M, Goering R, Pallesen LV, Skov R. Epidemiology of European community associated methicillin resistant *Staphylococcus aureus* clonal complex 80 type IV strains isolated in Denmark from 1993 to 2004. *J Clin Microbiol* 2008; 46(1): 62–8.
- [30] Bartels MD, Boye K, Rhod Larsen A, Skov RHW. Rapid increase of genetically diverse methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*, Copenhagen, Denmark. *Emerg Infect Dis* 2007; 13(10): 1533–40.
- [31] Stam-Bolink EM, Mithoe D, Baas WH, Arends JP, Moller AV. Spread of a methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* ST80 strain in the community of the northern Netherlands. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2007; 26(10): 723–7.
- [32] Fang H, Hedin G, Li G, Nord CE. Genetic diversity of community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in southern Stockholm, 2000–2005. *Clin Microbiol Infect* 2008; 14(4): 370–6.
- [32] Fang H, Hedin G, Li G, Nord CE. Genetic diversity of community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in southern Stockholm, 2000–2005. *Clin Microbiol Infect* 2008; 14(4): 370–6.
- [33] Klevens RM, Morrison MA, Fridkin SK, Reingold A, Petit S, Gershman K, et al. Community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* and healthcare risk factors. *Emerg Infect Dis* 2006; 12(12): 1991–3.
- [34] Moran GJ, Krishnadasan A, Gorwitz RJ, Fosheim GE, McDougal LK, Carey RB, et al. Methicillin-resistant *S. aureus* infections among patients in the emergency department. *N Engl J Med* 2006; 355(7): 666–74.
- [35] Otter JA, French GL. Nosocomial transmission of community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*: an emerging threat. *Lancet Infect Dis* 2006; 6(12): 753–5.
- [36] Seybold U, Kourbatova EV, Johnson JG, Halvosa SJ, Wang YF, King MD, et al. Emergence of community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* USA300 genotype as a major cause of health care-associated blood stream infections. *Clin Infect Dis* 2006; 42(5): 647–56.
- [37] Huang YH, Tseng SP, Hu JM, Tsai JC, Hsueh PR, Teng LJ. Clonal spread of SCCmec type IV methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* between community and hospital. *Clin Microbiol Infect* 2007b; 13(7):717–24.
- [38] Maree CL, Daum RS, Boyle-Vavra S, Matayoshi K, Miller LG. Community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* isolates causing healthcare-associated infections. *Emerg Infect Dis* 2007; 13(2): 236–42.
- [39] Hassibi M, Mohajer Irvani B, Seifi M, Jafari S, Hadi zade M, Saadat P. Prevalence of methicillin resistant *Staphylococcus aureus*. *Iranian Journal of Medical Microbiolog* 2007; 1(1): 71-2. [in persian]
- [40] Sharifi M, Karim zade T, Mohammadi F, Bijani B, Ali pour M. Community – acquired methicillin – resistant *Staphylococcus aureus*: prevalence and risk factors. *The Journal of Qazvin University of Medical Sciences & Health Services* 2009; 4(12): 75-82. [in persian]
- [41] Grundmann H, Aires-de-Sousa M, Boyce J, Tiemersma E. Emergence and resurgence of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* as a public-health threat. *Lancet* 2006; 368(9538): 874–85.
- [42] Diekema DJ, Pfaller MA, Schmitz FJ, Smayevsky J, Bell J, Jones RN, et al. Survey of infections due to *Staphylococcus* species: frequency of occurrence and antimicrobial susceptibility of isolates collected in the United States, Canada, Latin America, Europe, and the Western Pacific region for the SENTRY Antimicrobial Surveillance Program, 1997–1999. *Clin Infect Dis* 2001; 32 (Suppl 2): S114–132.
- [43] Bell, J.M., Turnidge, J.D. High prevalence of oxacillin-resistant *Staphylococcus aureus* isolates from hospitalized patients in Asia-Pacific and South Africa: results from SENTRY antimicrobial surveillance program, 1998–1999. *Antimicrob Agents Chemother* 2002; 46(3): 879–81.
- [44] Tiemersma EW, Bronzwaer SL, Lyttikainen O, Degener JE, Schrijnemakers P, Bruinsma N, et al. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in Europe, 1999–2002. *Emerg Infect Dis* 2004; 10(9): 1627–34.
- [45] Thong KL, Junnie J, Liew FY, Yusof MY, Hanifah YA. Antibigrams and molecular subtypes of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in local teaching hospital, Malaysia. *J Microbiol Biotechnol* 2009; 19 (10): 1265-70.